

ผิดวินัย ... เพราะลงชื่อปฏิบัติงานแต่ไม่นั่งโต๊ะทำงานให้แล้วเสร็จ

ข้าราชการถือเป็นอาชีพที่ต้องดำรงสถานะอย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรี โดยนอกจากจะต้องปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพแล้ว ยังต้องรักษาวินัยอย่างเคร่งครัดโดยไม่กระทำการฝ่าฝืนข้อห้ามและต้องปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ หากฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามย่อมเป็นการกระทำผิดวินัยและต้องรับโทษทางวินัยตามที่กฎหมายกำหนด

แต่อย่างไรก็ตาม การพิจารณาโทษทางวินัยว่าเป็นความผิดวินัยระดับใด ย่อมขึ้นอยู่กับกรกระทำหรือพฤติการณ์ของข้าราชการและบทบัญญัติของกฎหมายที่กำหนดความผิดและบทลงโทษไว้ ซึ่งผู้มีอำนาจย่อมไม่อาจใช้อำนาจลงโทษทางวินัยเกินกว่าหรือนอกเหนือจากที่กฎหมายกำหนดไว้ได้

ดังเช่นคดีปกครองที่นำมาเสนอในฉบับนี้ เป็นกรณีที่ข้าราชการมาลงชื่อในสมุดลงเวลาปฏิบัติราชการแต่ไม่อยู่ที่โต๊ะทำงานและไม่ปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายให้แล้วเสร็จ และต่อมาถูกลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรงไล่ออกจากราชการ เนื่องจาก (1) ขัดคำสั่งหรือหลีกเลี่ยงไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาที่สั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมาย และ (2) ไม่ถือและปฏิบัติตามระเบียบและแบบธรรมเนียมของทางราชการ และละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

ข้อเท็จจริงในคดีนี้มีว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นพนักงานเทศบาล ตำแหน่งนิติกร ระดับ 5 ได้รับมอบหมายจากนายกเทศมนตรี (ผู้ถูกฟ้องคดี) ให้ยกร่างเทศบัญญัติของเทศบาลให้เป็นปัจจุบัน และรับผิดชอบงานคดีเกี่ยวกับการค้างชำระภาษีอากร โดยกำหนดให้รายงานความคืบหน้าทุกเดือน แต่ผู้ฟ้องคดีไม่ปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายให้แล้วเสร็จและไม่รายงานความคืบหน้างานคดี ผู้ถูกฟ้องคดีจึงให้ผู้ฟ้องคดีส่งมอบงานคืน และตรวจสอบจึงพบว่า ผู้ฟ้องคดีมีพฤติกรรมมาลงลายมือชื่อในสมุดลงเวลาปฏิบัติราชการในตอนเช้าและในเวลากลับ แต่ไม่อยู่ปฏิบัติงานที่โต๊ะทำงาน โดยในตอนเช้าส่วนมากจะนั่งพูดคุยกับผู้อำนวยการ ตอนสายไปคุยกับพนักงานขับรถยนต์บ้าง ไปห้องสมุดบ้าง ตอนเที่ยงจะไปรับประทานอาหารกับภรรยา และกลับเข้าสำนักงานเทศบาล

ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้นำคดีมายื่นฟ้องขอให้ศาลปกครองมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งลงโทษไล่ออกผู้ฟ้องคดีออกจากราชการดังกล่าว

พฤติกรรมดังกล่าวถือเป็นการกระทำความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงหรือไม่ ?

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า การที่ผู้ฟ้องคดีได้รับมอบหมายงานจากผู้บังคับบัญชาให้รับผิดชอบแต่กลับละเลยไม่เอาใจใส่ในงานดังกล่าว และมาลงชื่อปฏิบัติงานแต่ไม่ปฏิบัติงาน เป็นเหตุให้ไม่อาจปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ ถือเป็นการขัดคำสั่งหรือหลีกเลี่ยงไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาที่สั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมาย และเป็นการทอดทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

แต่การที่ผู้ฟ้องคดีไม่ดำเนินการยกร่างเทศบัญญัติตามที่ได้รับมอบหมายให้แล้วเสร็จนั้น มีผลเพียงทำให้เทศบาลจะต้องบังคับใช้เทศบัญญัติที่ไม่เป็นปัจจุบันเท่านั้น แต่ไม่ถึงกับทำให้เกิดผลเสียหายอย่างร้ายแรงแก่เทศบาล ส่วนงานติดตามคดีการค้างชำระภาษีอากร ผู้ถูกฟ้องคดีได้เรียกงานดังกล่าวคืน ดังนั้น จึงยังไม่ปรากฏว่างานในหน้าที่ที่ผู้ฟ้องคดีได้รับมอบหมายได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรง กรณีจึงไม่อาจถือได้ว่าการขัดคำสั่งหรือการหลีกเลี่ยงไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรงตามข้อ 9 วรรคสอง ของประกาศคณะกรรมการพนักงานเทศบาล เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย การให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ลงวันที่ 10 มกราคม 2545 แต่อย่างไร

สำหรับการมาลงชื่อในสมุดลงชื่อปฏิบัติราชการ โดยไม่อยู่ที่โต๊ะทำงาน แต่จะอยู่ในบริเวณสำนักงานหรือในบริเวณที่สามารถติดตามได้นั้น ถือเป็นการละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ซึ่งเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง และมีได้เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ราชการ ประกอบกับไม่เข้าลักษณะ

เป็นการละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันในคราวเดียวกันเป็นเวลานานกว่าสิบห้าวัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควรตามข้อ 13
วรรคสอง ของประกาศฉบับเดียวกัน

พฤติกรรมของผู้ฟ้องคดีจึงเป็นความผิดฐานไม่ถือและปฏิบัติตามระเบียบและแบบธรรมเนียมของ
ทางราชการ อันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีมีอำนาจตามกฎหมายในการพิจารณากำหนดโทษทางวินัย
อย่างร้ายแรงได้ตามความเหมาะสม

ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีมีคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการอันเป็นโทษทางวินัยอย่างร้ายแรง
จึงเป็นการใช้อำนาจโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 789/2558)

คดีนี้เป็นอุทธรณ์ที่ดีสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐว่า การที่ผู้บังคับบัญชาได้มอบหมายงานอย่างหนึ่งอย่างใด
ให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชารับผิดชอบ ผู้ใต้บังคับบัญชาจะต้องปฏิบัติงานด้วยความอดทนและเอาใจใส่ เพื่อให้การปฏิบัติ
ราชการมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล นอกจากนี้ คดีนี้ยังเป็นบรรทัดฐานการปฏิบัติราชการที่ดีสำหรับผู้มีอำนาจ
ออกคำสั่งทางปกครองว่า นอกจากจะต้องกระทำโดยเจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจหน้าที่แล้ว การใช้อำนาจนั้นจะต้องอยู่ใน
ขอบเขตที่กฎหมายให้อำนาจไว้เท่านั้น ดังเช่นกรณีที่กฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของลักษณะการกระทำ
ที่เป็นความผิดวินัยไว้ การพิจารณาลงโทษทางวินัยจะต้องเป็นไปตามที่กฎหมายดังกล่าวกำหนด การใช้อำนาจพิจารณา
โทษทางวินัยเกินกว่าหรือนอกเหนือไปจากการกระทำความผิดที่กฎหมายกำหนดอาจเข้าข่ายเป็นการใช้อำนาจโดยมีอคติ
ลำเอียงหรือกลับแกล้งได้ครับ !

นายปกครอง